

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti

mart 2019. godine

Bilten broj 3/2019

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	5
Koliko ima logike i informacija oko prodaje Luke Novi Sad	5
Ko je kriv za zloupotrebe u Železnicama?	7
Obuka za neraspisane izbore	8
Inicijative i analize	10
Zakon o ispitivanju porekla imovine na prvi pogled	10
Saopštenja	15
Srbija tri meseca bez poverenika	15
Mediji	16
Tragikomedija oko ugovora za aerodrom	16

Aktivnosti

U proteklom mesecu dostavili smo naše primedbe i predloge za poboljšanje nacrtu dva propisa o kojima je otvorena javna rasprava - Zakona o sprečavanju korupcije i Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu. Opšitnije u Biltenu, rubrici Inicijative i analize, i [na sajtu TS](#).

Predstavnici Transparentnosti Srbije, Bojana Medenica i Nemanja Nenadić, učestvovali su 15. marta i u javnoj raspravi povodom trećeg po redu nacrtu novog Zakona o sprečavanju korupcije. Na skupu je aktivno učestvovao mali broj nevladinih organizacija, a na kraju skupa i nakon skupa bilo je [komentara u javnosti](#) i u vezi sa odabirom organizacija koje će biti pozvane da uzmu učešće. Ministarstvo pravde je takođe [objavilo](#) svoje viđenje ovog događaja.

Okolnost da je organizovan javni događaj i da gotovo da nije bilo zainteresovanih da raspravljaju o konkretnim pitanjima iz ovog zakona sa predstavnicima Ministarstva pravde, Nemanja Nenadić je iskoristio za otvaranje brojnih spornih tačaka iz Nacrta. On je podsetio na mnoge članove nacrtu zakona koje je Transparentnost Srbija komentarisala i avgusta 2018, a da u međuvremenu niti je objavljen izveštaj sa te javne rasprave, niti su odredbe poboljšane.

Kada je reč o ključnim novinama u aktuelnom nacrtu u odnosu na prethodne verzije, TS je pohvalila nameru uvođenja veće stručnosti članova Odbora (Veća) Agencije. Međutim, argumentovali smo da ne bi bilo ispravno isključiti iz procesa njihovog izbora ovlašćene predlagачe. Naime, ključna uloga Odbora/Veća Agencije jeste da zaštiti direktora koji rukovodi operativno ovim organom, od neposrednog političkog uticaja. Od te funkcije Odbora ne bi ostalo ništa ukoliko bi sami članovi ovog tela bili birani (među licima koja poseduju određenu minimalnu stručnost) od strane većine narodnih poslanika. Naprotiv, trebalo bi izmenom spiska ovlašćenih predlagачa obezbediti veće garancije nezavisnosti Agencije. Povećanje nezavisnosti je, uostalom, jedna od ključnih preporuka GRECO, na koje se Ministarstvo pravde najčešće poziva kada objašnjava razloge za izmenu ovog zakona.

Pored toga, Nenadić je ukazao na brojne tačke gde ovaj zakon nije u potpunosti usklađen sa ostatkom pravnog sistema Srbije ili gde namere predlagачa pojedinih normi nisu dovoljno jasne. To je naročito slučaj u vezi sa normama o javnosti rada, gde se može tumačiti kao da će postojati apsolutni izuzetak od pristupa informacijama od javnog značaja, što bi bilo nedopustivo, kao i u vezi sa postupanjem po prijavama uzbunjivača. Najzad, rešenja koja se predlažu u ovom zakonu su nedosledna i sa rešenjima za koja se isto ministarstvo zalaže u drugom zakonskom predlogu, u Zakonu o ispitivanju porekla imovine, koji je trenutno takođe na javnoj raspravi. Nelogično je, naime, da se za kontrolu imovine i prihoda javnih funkcionera predvide slabiji mehanizmi nego što se predviđaju u opštem poreskom zakonu koji bi važio hipotetički za bilo kog građanina koji poseduje imovinu određene vrednosti.

Na javnoj raspravi je predstavnik Ministarstva pravde, državni sekretar Radomir Ilić iskazao mišljenje da odredbama o razdvajanju javne i političke funkcije nije mesto u ovom zakonu i da jedan član ovog zakona ne može da reši sva sporna pitanja u vezi sa vođenjem izborne kampanje. Nenadić se sa tim

saglasio i ponudio podršku TS ukoliko Ministarstvo bude bilo rešeno da umesto jednog člana koji se bavi „funkcionerskom kampanjom“ u Zakonu o sprečavanju korupcije, predloži poseban zakon koji bi uređivao ova pitanja.

Predstavnici TS, Zlata Đorđević i Nemanja Nenadić, učestvovali su 29. marta na sastanku sa predstavnicima pet drugih nevladinih organizacija, gde su planirane zajedničke aktivnosti na promociji dobrog upravljanja i vladavine prava, u okviru projekta „Civilno društvo za odgovornu vlast“. Za početak maja planirano je objavljivanje konačne verzije publikacije o slobodnom pristupu informacijama, na kojoj je radila TS, a koja će biti dopunjena preporukama na osnovu rezultata razgovora na konferenciji održanoj 5. februara 2019. <https://www.youtube.com/watch?v=Hxms7RIYAz8>.

Predstavnici TS su učestvovali u planiranju metodologije za koordinaciju i praćenje primene lokalnih antikorupcijskih planova, a koja je izrađena u okviru projekta Government Accountability Initiative. Očekuje se da bi ovu metodologiju mogla da usvoji Agencija za borbu protiv korupcije i da je preporuči za upotrebu svim lokalnim samoupravama. Transparentnost Srbija namerava da formuliše i konkretne predloge internih akata koje treba da usvoje i primene tela zadužena za praćenje primene LAP u gradovima i opštinama sa kojima sarađujemo.

Transparentnost Srbija je 26. marta učestvovala na sastanku predstavnika više organizacija civilnog društva koje su zabrinute zbog sužavanja prostora za delovanje nevladinog sektora. Posebno je na ovom sastanku bilo reči o javnim raspravama u pripremi propisa, o situacijama kada se one ne održavaju, kada predstavnici vlasti ne razmataju date predloge ili kada se stvara privid postojanja javne rasprave i konsultativnog procesa uopšte kroz nesrazmerno davanje na značaju onim udruženjima koja hvale postupke vlasti. Takođe je bilo reči o učešću organizacija civilnog društva na predstojećoj međunarodnoj konferenciji CIVICUS u Beogradu.

Nemanja Nenadić, programski direktor TS, sastao se 21. marta sa gospođom Erin Sawyer, direktorkom Kancelarije za programe u Evropi i Srednjoj Aziji u okviru Biroa za pitanja međunarodne trgovine narkoticima i krivično gonjenje, unutar Ministarstva spoljnih poslova SAD. Na sastanku je bilo reči o raznim pitanjima relevantnim za borbu protiv korupcije u Srbiji i ulozi civilnog društva u tom procesu.

Predstavnica Transparentnosti Srbija, Miša Bojović, učestvovala je na trećem međunarodnom danu uzbunjivača, održanom 21. marta, u Tirani. Na konferenciji je raspravljano o značajnim temama u vezi sa zaštitom uzbunjivača, uz učešće novinara, predstavnika regionalnih i lokalnih institucija i organizacija civilnog društva iz regiona. Tokom događaja u ime Koalicije za zaštitu uzbunjivača dodeljena je i nagrada za slobodu govora albanskoj novinarki koja je razotkrila korupciju na visokom državnom nivou.

U okviru međunarodne inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu – POU (eng. Open Government Partnership – OGP) koja je uspostavljena radi podrške vladama u cilju unapređenja transparentnosti, odgovornosti vlasti, borbe protiv korupcije, osnaživanja građana i učešća javnosti, kao i korišćenja novih tehnologija radi unapređenja upravljanja i usluga, od 11-17. marta 2019. godine

održana je Nedelja Partnerstva za otvorenu upravu – globalna akcija u cilju promovisanja otvorenosti uprave, podsticanja inkluzije i unapređenja upravljanja kroz saradnju između vlada i građana.

Tokom Nedelje Partnerstva za otvorenu upravu održano je više događaja posvećenih uključivanju lokalnih samouprava u ovu inicijativu. Kao završni događaj u okviru ove nedelje, Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, u saradnji sa Misijom OEBS u Srbiji, organizovalo je Konferenciju Partnerstvo za otvorenu upravu – otvorenost u službi poverenja. Na ovoj konferenciji, u okviru jednog od paralelnih okruglih stolova, Nemanja Nenadić iz TS je moderirao diskusiju predstavnika lokalnih i centralnih organa vlasti, kao i nevladinih organizacija, na temu transparentnosti javnih finansija.

Nastavili smo rad na izradi i reviziji lokalnih antikorupcijskih planova, odnosno na formiranju tela za praćenje njihove primene ili podršci već formiranim telima, u šest gradova i opština u okviru dva projekta - Novom Pazaru, Vranju, Šapcu, Vrnjačkoj Banji, Raški i Sjenici.

Transparency International je početkom marta organizovala dvodnevnu radionicu u Berlinu, kao pripremni sastanak za sprovođenje istraživanja o integritetu biznis sektora (Business Integrity Country Agenda - BICA). Ova radionica je bila održana u sklopu pripreme za novi krug BICA istraživanja koje će se odnositi na Rumuniju i Srbiju, a koje sprovode ogranci TI iz dve države. BICA istraživanje je već sprovedeno u nekoliko zemalja, između ostalog u Italiji, Brazilu, Keniji i Kambodži. Na radionici su razmatrana iskustva iz drugih država, proces prikupljanja podataka, ocenjivanje po pojedinim kategorijama i osmišljavanje preporuka za poboljšanje pravnog okvira i prakse.

U okviru ovog istraživanja prate se indikatori koji se odnose na javni sektor (npr. kriminalizacija korupcije, javne nabavke, sprečavanje pranja novca), privatni sektor (mere za povećanje integriteta i javnosti rada, kao i zaštitu uzbunjivača), kao i medije i nevladin sektor koji prate rad privatnog. Jedna od prvih aktivnosti je okupljanje Savetodavnog odbora istraživanja, u koji će Transparentnost Srbija ubrzo pozvati predstavnike relevantnih institucija i organizacija.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija otvorilo je deset slučajeva na osnovu javljanja na besplatni broj 0800 081 081, i na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom, na osnovu direktnog kontakta ili na osnovu informacija pronađenih u pres klipingu i na internetu. Najviše slučajeva je iz oblasti građevinarstva, nekoliko iz oblasti zdravstva i po jedan iz oblasti obrazovanja, zapošljavanja i javnih nabavki.

U martu je objavljeno 155 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije odnosno vesti u kojoj su citirani stavovi predstavnika TS. Na sajt TS postavili smo niz inicijativa i analiza, kao i zahteva državnim organima i njihovih odgovora.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnom mesecu:

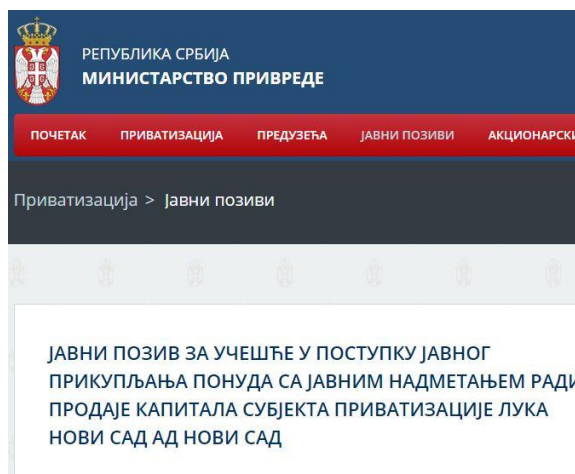
Pod lupom

Koliko ima logike i informacija oko prodaje Luke Novi Sad

23. mart 2019.

Vest da je jedna finansijska ponuda za kupovinu novosadske luke proglašena uspešnom, ukazuje da će proces prodaje tog preduzeća uskoro biti okončan. Međutim, izjave državnog sekretara Dragana Stevanovića otvaraju pitanja logičnosti postupanja države u ovom slučaju. Iz njegove izjave su građani saznali da je ponuđena početna cena od oko 8 miliona evra (prethodno je početna cena bila duplo veća), da će investicije u naredne tri godine „verovatno biti veće od 15 miliona evra“ (14,9 miliona je bio minimum prema tenderskoj dokumentaciji), od čega 5 miliona u lučku infrastrukturu. On je objasnio da Luka trenutno ima pretovara koji je manji od polovine njenih kapaciteta, da u firmi radi 150 ljudi i da je u poslednje četiri godine poslovala profitabilno. Dodao je da je budući vlasnik novosadske luke u sastavu grupacije DP World, trećeg po veličini lučkog operatera u svetu, i da će mu to biti prvi izlazak na Dunav što je za Srbiju od velikog značaja.

Na pitanje zašto se išlo na privatizaciji Luke Novi Sad s obzirom na to da je to preduzeće profitabilno, on je kazao da to što preduzeće ima profit ne znači da posluje kako treba. "Luka je sastarela, tehnološki devastirana", kazao je Stevanović. Ona je, kako je naveo "iziskivala ozbiljna ulaganja, a samo iz sopstvenih sredstava to nije mogla da obezbedi, bez obzira što je imala profit". "Ono što bi se desilo da nije bilo ove privatizacije bio bi stečaj ili bankrot Luke u Novom Sadu".

Brojni negativni komentari ove privatizacije javnih resursa polaze od pogrešne pretpostavke da ne treba prodavati preduzeće koje donosi dobit. Profitabilnost preduzeća nije razlog da se ono ne prodaje, ali jeste činilac koji treba da utiče na određivanje minimalno prihvatljive prodajne cene. Da li je to ovde bio slučaj, teško je reći. Na [sajtu Ministarstva privrede](#) objavljene su pojedini dokumenti stari desetak godina, kao i javni poziv, u kojem nema podataka o godišnjim prihodima. Tu stoji takođe da je "fer tržišna cena" preduzeća (koju niko nije ponudio u prethodnom pozivu), veća od 15 miliona evra. Ako je "fer tržišna" cena toliko daleko od one koja je postignuta na tržištu, onda nešto nije u redu ili sa proceniteljima / metodom procene ili sa uslovima pod kojima je oglašena prodaja.

Izjava državnog sekretara neminovno podstiče zapitanost kod čitaoca. Naime, ako je kupac našao računicu da uloži 5 miliona evra u lučku infrastrukturu i 10 miliona u prateće sadržaje, i da pri tom plati još 8 miliona evra za to da postane vlasnik novosadske Luke, da li je takva investicija mogla biti isplativa i državi dok je bila vlasnik preduzeća?

Naime, kako je sam državni sekretar Ministarstva privrede izjavio, postojala je mogućnost da se kapaciteti duplo više iskoriste. Okolnost da preduzeće nije imalo sopstvenog kapitala ne znači da nije moglo da uzme kredit za koji bi država garantovala.

Za razliku od brojnih drugih zajmova kod kojih je od početka izvesno da će se garantovani kredit na kraju naplatiti od države, ovde je postojala realna šansa da bude vraćen iz prihoda preduzeća. Naravno, poslovanje preduzeća je složena stvar, tako da je na procene i odluke učesnika na tržištu moglo uticati mnogo okolnosti koje su javnosti nepoznate.

Na primer, ulaganje u Luku je verovatno isplativije nekoj firmi koja inače obavlja tu delatnost nego državi, zbog poznavanja tržišta i potreba klijenata, povoljnijih aranžmana za kupovinu opreme, iskustva radne snage i uprave itd. Međutim, ostaje činjenica da predstavnici države nisu građanima predložili razuman odgovor na pitanje o tome zašto je ovaj vid prodaje bio bolje rešenje od državnog ulaganja. Inače, u jednoj od ranijih izjava, isti državni sekretar je tvrdio da Luka, "po strategiji Ministarstva građevinarstva zahteva ulaganja od četiri miliona evra godišnje, za šta država nema sredstava."

Takvo objašnjenje je još potrebnije iz jednog dodatnog razloga – zbog činjenice da se pominje samo jedna ponuda, koja nije odmakla od početne cene. Ako niko nije želeo da ponudi veću cenu od one koja je polovina procenjene vrednosti Luke, to može biti posledica nerealno visoke procene vrednosti preduzeća, ali još pre može biti pokazatelj da su uslovi bili preterano restriktivni.

I zaista, kada se pogledaju uslovi može se videti da novosadsku Luku nije mogao da kupi bilo ko ko ima 8 miliona evra i mogućnost da uloži još 15 miliona, već isključivo firma koja u poslednjih deset godina obavlja lučku delatnost kao pretežnu, u kontinuitetu, koja je imala 2017. poslovni prihod od najmanje 30 miliona evra, i koja je u svakoj od prethodne tri godine imalo pretovar od 1,4 miliona tona. Na ovaj način su eliminisani potencijalno zainteresovani kupci koji se trenutno ne bave uopšte pretovaram robe, već nekim drugim privrednim aktivnostima ili jednostavno imaju slobodan kapital, kao i oni koji su u lučki posao ušli u poslednjih 9 godina, kao i lučke firme koje imaju obim poslovanja sličan onome koji ima i kupljena firma ili manji. Izbiranje kupca na ovakav način možda može imati nekog opravdanja, kada se može očekivati konkurencija među firmama iz te branše.

Pre nekoliko meseci Stevanović je [izjavio](#) da se očekuje "da će se javiti tri svetske kompanije koje su za Luku bile zainteresovane i pre tendera - Dubai Port, nemački Renus i američka Valona." Međutim, kako do toga nije došlo, ni u propalom tenderu iz oktobra prošle godine, ni sada, pokazalo se da pristup nije bio ispravan.

Ova prodaja se može posmatrati i u kontekstu najavljenih izmena Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja. Naime, prema najspornijem rešenju iz aktuelnog nacrtu izmena tog zakona, građani Srbije bi ostali bez mogućnosti da uopšte traže informacije od preduzeća koja su u državnom vlasništvu.

Ko je kriv za zloupotrebe u Železnicama?

13. mart 2019.

Suđenja za zloupotrebe u javnim preduzećima Srbije su toliko retka da, čak i kada dođe do osude, to pokreće pitanje da li je ispitano sve i zašto se ne vode istrage i u drugim sličnim predmetima. Utoliko pre javnost dočekuje kao lošu vest kada i oni malobrojni slučajevi u kojima su sumnje na korupciju na visokom nivou, koji su došli do suda, ne budu praćeni osuđujućim presudama.

To, naravno, ne mora da znači da je sud pogrešio – sudske presude pre svega ukazuju na to kakav je bio kvalitet dokaza i zasnovanost tvrdnji koje su predstavljene u optužnom aktu, odnosno kvalitet zaključivanja u prvostepenoj presudi.

Suđenje bivšem direktoru Železnica Srbije i njegovim saradnicima ponovo je 12. marta [došlo do prvostepene presude](#), ovaj put oslobađajuće.

Prema sudskom veću, „Tužilaštvo nije ponudilo dovoljno dokaza kojima bi potkrepili svoje optužbe“ da je posao nabavke polovnih lokomotiva „mogao da se obavi u Srbiji, bez posrednika, što su optuženi negirali, pozivajući se na tadašnje zakone, pre svih na Zakon o finansijskom lizingu, po kome nisu morali da raspisuju tender, već su mogli da obave "hitnu kupovinu"“. Prema optužnici, sporne lokomotive i vagoni, za čiju nabavku se teretio Šarančić, kupljene su po znatno višoj ceni preko preduzeća posrednika, a ne direktno od ponuđača.

Milanko Šarančić i saradnici oslobođeni optužbi za zloupotrebe u Železnici

AUTOR: Nikola Radišić

Podeli: 300

300

Bivši direktor Železnica Srbije Milanko Šarančić i troje saradnika oslobođeni su danas optužbi da su zloupotrebom položaja oštetili to javno preduzeće. Oni su oslobođeni odgovornosti za nezakonitu nabavku šest lokomotiva od Slovenačkih železnica i 10 vagona od švedske kompanije "Šveden reil".

Tvrdnja tužilaštva je da je kupovinom iz druge ili treće ruke, cena lokomotiva i vozova uvećana znatno od ponuđene cene direktnog ponuđača, a šteta za javno preduzeće je procenjena na razne iznose, uglavnom oko milion evra.

Slučaj nabavki polovnih lokomotiva je karakterističan zato što je o njemu iznošeno mnoštvo [podataka u medijima](#) godinama pre nego što je [počeo krivični postupak](#).

Na osnovu tih informacija mogao se jedino izvesti zaključak o tome da su postojala dva potrebna elementa za krivično delo zloupotrebe službenog položaja – kršenje propisane procedure i nastanak štete po javno preduzeće, a da bi u krivičnom postupku trebalo ispitati i dokazati postojanje trećeg – umišljaja kod rukovodilaca i službenika u javnom preduzeću. Međutim, ako je suditi po medijskim izveštajima, sada sud tvrdi da nije bilo čak ni kršenja proceduralnih pravila javne nabavke.

Takav stav je u velikoj kontradikciji sa podacima o sprovođenju ovih nabavki koji su bili poznati do sada i zato bi ova stvar trebalo da se raspravi ne samo u kontekstu konkretnog suđenja, već i daljeg funkcionisanja sistema javnih nabavki u Republici Srbiji.

Ništa manje od same vesti su bila zanimljiva [obraćanja](#) oslobođenog Šarančića i njegovog branioca advokata Petronijevića. U tim izjavama u stvari nema gotovo nimalo osvrtu na pitanja koja su bila obuhvaćena konkretnom optužnicom i presudom, ako se izuzmu tvrdnje da je "postupak izrežiran i vođen u kancelarijama bivšeg režima". Tako, na primer, bivši direktor Šarančić, kada govori o tome da je zaključio koristan posao, tvrdi da su nabavke koštale 7 miliona evra, a da su zaradile u međuvremenu 120 miliona. Ta tvrdnja može biti sasvim tačna, a da nema nikakve veze sa predmetom moguće zloupotrebe, jer je ključno pitanje da li je nabavka tih istih lokomotiva mogla da košta npr. 6, a ne 7 miliona evra.

Još zanimljivije su tvrdnje Šarančića da je još 2005, on sam na osnovu nalaza interne kontrole, napisao policiji i tužilaštvu dopis u kojem je navodno opisano sedam ili osam zloupotreba vrednih na milione evra, ali da po tome „niko nije reagovao“. Između ostalog, neke od tih zloupotreba se navodno odnose i na zakup lokomotiva i vučnih vozova, a pomenuto je i jedno konkretno preduzeće koje je „tada bilo blisko bivšem režimu“. Imajući u vidu da je „bivši režim“ bivši već mnogo godina, teško je poverovati da bi politički pritisci na policiju i tužilaštvo mogli biti razlog da se te zloupotrebe ne gone, osim ako zainteresovani pripadnici bivšeg režima nisu u međuvremenu promenili tabor.

Kako god bilo, i Šarančić kao podnosilac tih izveštaja i firme-naslednice nekadašnjih Železnica Srbije bi trebalo da zatraže podatak od tužilaštva tome da li ispitivanje i dalje traje, da li su krivične prijave podnošene ili odbačene i iz kojih razloga. U svakom slučaju, eventualna odgovornost Šarančićevih prethodnika i/ili naslednika u srpskim Železnicama za neke druge zloupotrebe nije relevantna za utvrđivanje njegove krivice/nevinosti, ali svakako može da upotpuni sliku o raspolaganju sredstvima javnih preduzeća u Srbiji.

Obuka za neraspisane izbore

1. mart 2019.

Agencija za borbu protiv korupcije odlučila je 25.2.2019. da [raspiše konkurs](#) za obuku 165 posmatrača izborne kampanje koji bi radili u 27 gradova Srbije iako nisu raspisani parlamentarni, predsednički niti opšti lokalni izbori.

Agenciji nije zabranjeno da obuku posmatrača sprovodi pre raspisivanja izbora. Štaviše, poželjno je da kontrolori dočekaju spremno odluku o raspisivanju izbora. Međutim, takva namera mora biti jasno saopštena. Bez te informacije, javnost sa razlogom tumači ovaj potez kao potvrdu spekulacija da je odluka o raspisivanju izbora već doneta među onima koji o tome odlučuju i da je o tome obaveštena i Agencija.

Prema Ustavu Srbije, izbori se raspisuju nakon raspuštanja Narodne skupštine. Da bi do toga došlo, trebalo bi da Vlada uputi obrazloženi predlog predsedniku Republike, da da on taj predlog prihvati. Ukoliko Skupština ne bi bila raspuštena, izbori bi mogli biti raspisani tek za početak marta 2020. godine.

Informacija o vremenu kampanje za koju se angažuju posmatrači još je značajnija za njih same i u tom pogledu ne bi smelo biti nejasnoća. Naime, među uslovima je između ostalo propisano da prijavu mogu podneti punoletni državljani Srbije, koji su završili najmanje srednju školu, da će prednost imati kandidati koji mogu biti angažovani puno radno vreme, i koji imaju boravište na teritoriji gde nameravaju da posmatraju izbore. Pošto kampanja za redovne izbore treba da počne tek za godinu dana, sadašnji oglas lišava mogućnosti da na njima rade osobe koje će tek tokom 2019. postati punoletne i završiti srednju školu.

Još teže je potencijalnim kandidatima da se obavežu da će biti slobodni da rade puno radno vreme za godinu dana, jer se verovatno mnogi od njih nadaju da će do tada imati stalan posao.

Oglas Agencije se može posmatrati i u kontekstu raspoloživih budžetskih informacija. U budžetu Republike Srbije za 2019. Agencija je planirala da vrši monitoring jedne izborne kampanje, ali nije navedeno za koji nivo izbora. Takođe, iz narativnog obrazloženja budžeta koji je namenjen za ovaj državni organ nije moguće videti da li su ove obuke bile predviđene, jer se obuke posmatrača na navode, ali postoje druge obuke u vezi sa poštovanjem zakona iz nadležnosti Agencije.

Inicijative i analize

Zakon o ispitivanju porekla imovine na prvi pogled

7. marta 2019.

Kada je pre šest godina sadašnji predsednik Vučić zadao zadatak svojim ministrima da naprave Zakon o ispitivanju porekla imovine, [najavivši](#) da će biti usvojen za nekoliko meseci, niko nije znao o čemu bi u tom zakonu tačno trebalo da se radi i šta to ne valja sa postojećim zakonima pa da je potreban neki poseban. Nije ga bilo ni u Strategiji za borbu protiv korupcije, nije ga pominjala Evropska komisija u svojim preporukama. Ali, nešto je trebalo smisliti, obećanja, najava i rokova je bilo previše, a nesumnjivo je reč o temi koja se dobro može iskoristiti i za pridobijanje birača. Od 2016. donošenje ovog zakona je [postalo](#) deo programa Vlade (ekspoze premijera), pri čemu je to bio jedan od samo dva zakona najavljena kao antikorupcijska.

Naravno, sličnih najava i akcija nije manjkalo ni u doba prethodnih političkih garnitura, pa su tako uz prateću promociju donošeni tzv. Zakon o ekstraprofitu (2001), Zakon o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela (2009), kao i Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (2002). U međuvremenu je profesor Čedomir Čupić [pronosio](#) ideju donošenja zakona koji bi se odnosio upravo na „ispitivanje porekla imovine“.

Ciljano plasiranje informacija na kašičicu, kako bi se najavilo da vlast radi na ovom zakonu, trajalo je godinama. Tek 5. marta se [pojavi](#)o dokument o kojem se može voditi argumentovana rasprava – Nacrt Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu.

Uz nacrt je objavljeno oskudno obrazloženje, koje ne pruža dovoljno informacija o tome zašto je predlagач smatrao da je ovu materiju trebalo urediti kroz poseban zakon, a ne kroz eventualne dopune drugih propisa. Pre svega, tu je pomenuti Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (ZPPPA), u okviru kojeg je još od 2002. propisana mogućnost unakrsne provere imovine i prihoda radi utvrđivanja poreskih obveznika. Dalje, postoje posebna pravila o prijavljivanju imovine i utvrđivanju tačnosti i potpunosti tih izveštaja, koja se od 2004. odnose na nekoliko hiljada nosilaca javnih funkcija. Od 2010. propisano je i krivično delo u slučaju davanja netačnih podataka u tim izveštajima. Najzad, od 2009. Srbija ima uspostavljen pravni mehanizam kod kojeg je moguće obrnuti teret dokazivanja i oduzeti imovinu u slučajevima sumnje da osumnjičeni za vršenje ozbiljnih krivičnih dela poseduje imovinu koja nema uporište u zakonitim prihodima. Pored toga, sve vreme u zakonodavstvu postoji mogućnost oduzimanja imovine za koju se zna da je stečena vršenjem određenog krivičnog dela, privrednog prestupa ili prekršaja. Imajući sve to u vidu, nužan korak koji je trebalo da prethodi ne samo donošenju, već i početku pisanja novog zakona, je bio da se utvrdi u kojim situacijama postojeći zakonski mehanizmi nisu bili dovoljno dobri, odnosno da li je u pitanju slabost zakonskih odredaba ili odsustvo sredstava i volje da se ona primene.

Obrazloženje je još potrebnije u pogledu mogućih nedoumica pravne prirode. Naime, Nacrt predviđa bitno drugačija pravila o utvrđivanju poreske osnovice, visini poreske stope i zastarelosti u odnosu na ona koja su do sada postojala. Za 1. januar 2007, koji je uzet kao početna tačka, uopšte nisu izneti argumenti pravne prirode, već se navodi da od tada Poreska uprava raspolaže „jedinstvenom elektronskom evidencijom poreskih obveznika i njihove imovine“. Među drugim datumima koji su mogli biti odabrani kao početna tačka dobar je 1.1.2003, kada su građani imali dužnost da podnesu evidencione prijave o imovini vrednijoj od 20 miliona dinara, ili možda rok zastarelosti određivanja poreskih obaveza (pet godina).

Iako je ovaj zakon godinama izričito najavljivan kao antikorupcijski, treba istaći da on ne sadrži norme koje bi se posebno odnosile na osobe za koje bi se najpre moglo pomisliti da su uključene u korupciju – javne funkcionere i druga lica angažovana na poslovima u javnom sektoru. Naime, odredbe se u jednakoj meri mogu primeniti na bilo kojeg građanina Srbije. S druge strane, sudeći po prvom nacrtu revidiranog Akcionog plana za Poglavlje 23 EU integracija, u Srbiji u skorije vreme neće biti uvedeno krivično delo „nezakonitog bogaćenja“, na osnovu člana 20 Konvencije UN protiv korupcije, koje bi se odnosilo na javne funkcionere i službenike koji poseduju imovinu neobjašnjivog porekla, a što je bilo planirano u strateškim aktima iz 2013.

Prikaz bitnih odredaba

U uvodnom delu se ističe da se ovim zakonom uređuju „uslovi, način i postupak pod kojima se utvrđuje imovina i uvećanje imovine fizičkog lica, njegovi prijavljeni prihodi stečeni u određenom periodu i poseban porez na uvećanje imovine, za koje fizičko lice ne može da dokaže da je steklo na zakonit način, kao i organi nadležni za sprovođenje ovog zakona“.

„Nezakonito stečena imovina... predstavlja razliku između uvećanja imovine i prijavljenih prihoda u određenom vremenskom periodu za koju fizičko lice ne može da dokaže poreklo, odnosno ne može da dokaže da je stečena na zakonit način“. Teret dokazivanja uvećanja imovine u odnosu na prijavljene prihode fizičkog lica je na Poreskoj upravi, a na fizičkom licu je teret dokazivanja da je na zakonit način steklo imovinu u delu u kome uvećanje njegove imovine nije u skladu sa prijavljenim prihodima.

Predviđa se uspostavljanje posebne jedinice u okviru Poreske uprave, na čijem čelu bi bilo lice koje postavlja Vlada, na predlog ministra finansija. Sudeći po toj odredbi, ovaj rukovodilac ne bi bio službenik na položaju, koji se po Zakonu o državnim službenicima može postaviti tek nakon sprovedenog konkursa.

Posebna jedinica bi imala pravo uvida i pribavljanja podataka iz evidencija državnih organa i „drugih lica... o nepokretnim i pokretnim stvarima, privrednim subjektima, finansijskim instrumentima, štednim ulozima i računima kod poslovnih banaka, kao i drugim evidencijama i podacima iz kojih se može utvrditi imovina fizičkog lica, kao i iz poslovnih knjiga i dokumentacije privrednih društava i drugih lica, radi utvrđivanja imovine fizičkog lica“. Svi državni organi, pravna i fizička lica bili bi u obavezi da dostave Jedinici PU podatke kojima raspolažu u roku koji ona odredi i da pruže podršku zaposlenima u Jedinici Poreske uprave u postupku propisanom ovim zakonom. Čini se da je ovo ovlašćenje značajno šire od

postojećih ovlašćenja Poreske uprave, gde obavezu dostavljanja podataka imaju samo subjekti javnog sektora i nosioci javnog ovlašćenja, i to u roku od 30 dana.

Slično pravilima o borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, i ovde se predviđa mogućnost upućivanja službenika drugih institucija kao pomoći glavnom državnom organu (tamo je reč o saradnji drugih organa sa javnim tužilaštvom, a ovde sa Poreskom upravom).

Nacrt sadrži odredbe o tome šta se uzima u obzir kada je reč o imovini nekog lica, pri čemu su nabrojani glavni vidovi imovine, ali je „način i postupak utvrđivanja vrednosti imovine i prihoda fizičkog lica“ ostavljen da se uredi uredbom Vlade. Čini se da je ovlašćenje dato Vladi preširoko, jer zakon nije utvrdio nikakve kriterijume u tom pogledu. To može otvoriti brojne sporove, u vezi sa validnošću načina procene na osnovu te metodologije. Takođe, u vezi sa ovim treba istaći da ni na koji način nije rešeno pitanje tretmana gotovog novca koji je potencijalni poreski obveznik mogao imati pre 1.1.2007, a koji je iskoristio za kupovinu nepokretnosti, vozila i druge imovine nakon tog datuma.

Prethodni postupak kontrole se sprovodi na osnovu „godišnjih smernica koje donosi direktor Poreske uprave, na osnovu analize rizika. Godišnje smernice nisu javno dostupne“. Taj postupak može da se pokrene i „izvan godišnjih smernica, po službenoj dužnosti, na osnovu prijave drugog organa ili po inicijativi fizičkog ili pravnog lica“. Odredba o tajnosti elemenata za planiranje kontrole je loša. Naime, ukoliko ovi podaci ne budu dostupni javnosti, samo će se pojačati sumnje koje su i inače prisutne, a za koje su povoda dali upravo predstavnici vlasti, da će se na meti proverena naći neki od njihovih viđenijih političkih protivnika. U pogledu otklanjanja sumnji u selektivnost neverovatno zvuči argument iz obrazloženja ovog nacrt: „Предложена законска решења се односе на све грађане, чиме се искључује свака евентуална селективност у њиховој примени“. Ova tvrdnja bi mogla biti osnovana jedino kada bi postojala mogućnost provere svih obveznika, a to očigledno nije slučaj.

U prethodnom postupku Jedinica Poreske uprave utvrđuje uvećanje imovine u bilo kom periodu nakon 1. januara 2007, na osnovu podataka kojima raspolaže i podataka koje prikupi od drugih organa i organizacija, pravnih ili fizičkih lica i upoređuje ih sa prijavljenim prihodima u istom periodu. Takav se postupak pokreće ako se „u prethodnom postupku učini verovatnim da u najviše tri uzastopne kalendarske godine u kojima fizičko lice ima uvećanje imovine, postoji razlika između uvećanja imovine i prijavljenih prihoda fizičkog lica koja je veća od 150.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na poslednji dan kalendarske godine perioda provere“.

U „postupku kontrole“ se utvrđuje „nezakonito stečena imovina fizičkog lica i njena vrednost“. S obzirom na zakonske definicije, čini se da je „utvrđivanje vrednosti“ u ovoj odredbi višak. Naime, pojam „nezakonito stečene imovine“ u sebi već obuhvata vrednost, jer predstavlja „razliku između uvećanja imovine i prijavljenih prihoda u određenom vremenskom periodu za koju fizičko lice ne može da dokaže poreklo, odnosno ne može da dokaže da je stečena na zakonit način“. Iz istog razloga je višak i odredba prema kojoj „fizičko lice... ima pravo da učestvuje u postupku kontrole i da podnosi dokaze kojima dokazuje zakonitost sticanja imovine“. O toj kontroli Jedinica PU sačinjava zapisnik, a zatim i rešenje kojim se utvrđuje poseban porez za „nezakonito stečenu imovinu“.

Postoje neke razlike između ovog „posebnog poreza“ i onog koji bi se plaćao na osnovu člana 59. ZPPPA o unakrsnoj proveri. Kada je reč o posebnom porezu, posmatraju se tri uzastopne godine i minimalno 150 hiljada evra neprijavljene imovine, a u postojećim zakonskim odredbama oporezivanju podleže i neprijavljeni prihod ostvaren ispod te vrednosti.

Ogromna je, međutim, razlika koja se javlja u visini poreske stope. U ZPPPA se predviđa oporezivanje kao za „druge prihode“ (10 odnosno 15 odsto), bez priznanja bilo kakvih normiranih troškova. S druge strane, za „poseban porez“ poreska stopa je čak 75%. Ovako visoka poreska stopa ima sve karakteristike kazne i zato se teško može braniti njen opstanak u zakonu sa stanovišta svrhe postojanja poreza i jedinstva pravnog sistema. S druge strane, ako je opravdanje za „kazneni porez“ to što je vlasnik prekršio zakon, onda bi jedino smisljeno bilo oduzeti mu celu nezakonito stečenu imovinu (100%), a ne ostaviti mu jednu četvrtinu nezakonitog prihoda.

Kao pravni lek protiv rešenja Jedinice Poreske uprave predviđena je žalba Ministarstvu finansija, koja odlaže izvršenje rešenja, za razliku od većine situacija u poreskim propisima. Takođe se predviđa obaveza Upravnog suda da u eventualnom upravnom sporu protiv ožalbenog rešenja odluči u sporu pune jurisdikcije (a ne da vrati Ministarstvu na ponovno odlučivanje). Propisivanje ovakve obaveze je od koristi strankama u postupku, ali se treba zapitati koliko je ono realno sprovodivo. Naime, Upravni sud i sada, kada nema obavezu da presudi stvar meritorno, odlučuje tek mesecima ili godinama nakon pokretanja upravnog spora, izuzev u situacijama u kojima su rokovi veoma kratki (izborni sporovi).

Do velikih pravnih sporova će verovatno dovesti odredba člana 19. Nacrta, uključujući i moguće osporavanje ustavnosti norme. Naime, tu je propisano da se u svemu što nije uređeno drugačije ovim zakonom primenjuje ZPPPA, izuzev odredaba o zastarelosti utvrđivanja i naplate poreza. S druge strane, član 114 ZPPPA propisuje da „pravo Poreske uprave na utvrđivanje i naplatu poreza i sporednih poreskih davanja zastareva za pet godina od dana kada je zastarelost počela da teče“ i da „zastarelost prava na utvrđivanje poreza i sporednih poreskih davanja počinje da teče od prvog dana naredne godine od godine u kojoj je trebalo utvrditi porez, odnosno sporedno poresko davanje“. Takođe, „zastarelost prava na naplatu poreza i sporednih poreskih davanja počinje da teče od prvog dana naredne godine od godine u kojoj je obaveza poreskog dužnika dospela za plaćanje“.

Zakonodavac posvećuje pažnju i pitanju obuke zaposlenih u PU i sudija koje će postupati u ovim predmetima. Zadržano je loše rešenje koje je već primenjeno u Zakonu o zaštiti uzbuđivača. Naime, predviđa se obavezna obuka za sudije koju bi organizovala Pravosudna akademija. Međutim, iako je posedovanje posebnih znanja formulisano kao uslov za suđenje u ovim predmetima, to nije praćeno obavezom da se organizuje provera znanja, već je dovoljno da polaznici imaju „sertifikat o pohađanju“. Ukoliko se smatra da za sudije nije potrebno da polažu ispit da bi sudili u predmetima iz ovog zakona, onda ne treba ni propisivati obaveznost obuke.

Zaposleni u Jedinici PU dostavljaju Agenciji za borbu protiv korupcije podatke o svojoj imovini i prihodima, ali nemaju tretman javnih funkcionera u vezi sa drugim zabranama i ograničenjima. Neobično je, međutim, rešenje o bezbednosnim proverama ovih lica, koje obavezno vrše MUP i BIA. Ako su takve

provere zaista potrebne, nedosledno je da se one ne vrše za zaposlene u Agenciji za borbu protiv korupcije koji imaju dužnost da kontrolišu izveštaje o imovini i prihodima najviših državnih funkcionera.

Ministarstvo pravde je planiralo da zakon počne da se primenjuje godinu dana od dana stupanja na snagu, a da u međuvremenu Vlada donese podzakonske akte i postavi rukovodioca Jedinice PU, a da drugi organi odrede službenike za vezu sa PU. Početkom primene bi prestao da važi član 59 ZPPPA i pravilnici doneti na osnovu njega. Ne kaže se ništa o tome kakva bi bila sudbina započetkih postupaka unakrsne provere i poreskih rešenja donetih na osnovu te odredbe, jer ih verovatno do sada nije ni bilo.

Završne ocene

Uvođenje bilo kog vanrednog mehanizma u pravni sistem je loše. Sva pitanja koja mogu da se reše u okviru sistemskih propisa, treba rešavati upravo na tom mestu. U skladu sa tim, sve ono što nije dovoljno dobro u vezi sa postojećim sistemom unakrsnih provera u Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji treba rešavati upravo u okviru tog zakona, a ne kroz neki poseban zakon, jedinicu i postupke.

Sa stanovišta zaštite društva od korupcije i suzbijanja njenih štetnih posledica, mogući su neki pozitivni efekti, ali će oni biti posredni i zavisice od trenutno nepoznatog stepena verovatnoće da neko od učesnika u korupciji bude obuhvaćen kontrolama. Naime, kontrole će biti vršene na osnovu planova, po proceni rizika koja neće biti dostupna javnosti i nema nikakvih garancija da će time biti obuhvaćena lica koja su obavljala javnu funkciju ili imala na drugi način uticaj na odluke o raspolaganju javnim resursima ili druge odluke koje mogu biti meta korupcije.

Nacrt otvara brojne dileme pravne prirode, pre svega u pogledu ustavnosti pravila o (ne)zastarelosti i ostavlja previše prostora da se bitna pitanja uređuju podzakonskim aktima. S druge strane, obrazloženje ne sadrži informacije koje su neophodne da građani Srbije razumeju zbog čega zakonski mehanizmi, od kojih neki postoje već 17 godina, nisu doneli (veće) rezultate. Ukoliko za neuspeh nisu bili ključni uzroci normativne prirode, ne bi bilo naročito razložno verovati ni da će neke nove norme rešiti probleme.

Saopštenja

Srbija tri meseca bez poverenika

22. marta 2019.

Organizacije civilnog društva upozoravaju da se navršava tri meseca otkako je bivšem povereniku Rodoljubu Šabiću istekao mandat, a nadležni skupštinski Odbor za kulturu i informisanje nije otpočeo postupak izbora novog poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Proces izbora novog poverenika bi trebalo da počne bez odlaganja jer je to u interesu građana, institucije, države i sveobuhvatno vladavine prava.

Podsećamo da je inicijativu za otvaranje transparentnog procesa izbora novog poverenika, još u novembru prošle godine, pokrenulo 70 organizacija civilnog društva, medija, predstavnika poslovne, stručne i naučne zajednice. Upućeni [javni zahtev](#) je Odbor za kulturu i informisanje odbio da razmotri, iako su organizacije ponudile i [predlog jasno definisanih kriterijuma za izbor kandidata](#). U predlogu kriterijuma je navedeno da svi kandidati treba da poseduju relevantno stručno znanje i iskustvo u oblasti zaštite podataka o ličnosti i pristupa informacijama od javnog značaja, da nisu povezani ni sa jednom političkom strankom, niti su kršili zakone, profesionalne standarde ni pravila struke.

Imajući u vidu da je institucija Poverenika mehanizam demokratskog društva uspostavljen da štiti interes i prava građana, smatramo da odlaganje izbora novog poverenika predstavlja izraz nepoštovanja ne samo prema toj instituciji, već i prema građanima čija ustavna i zakonska prava ona štiti. S druge strane, odlaganje izbora poverenika u nedogled, ili izbor novog poverenika koji bi zavisio isključivo od političke podrške a ne i stručnosti kandidata, mogao bi da ugrozi ostvarivanje njene uloge.

Nevladine organizacije, koje se primarno zalažu za zaštitu prava građana, ponovo pozivaju skupštinski Odbor za kulturu i informisanje da u najkraćem roku započne postupak izbora novog poverenika, koji će privatnost i prava građana Srbije na pristup informacijama o radu organa vlasti da štiti narednih sedam godina.

Potpisnici ovog saopštenja su: Partneri za demokratske promene Srbija; Transparentnost Srbija; SHARE fondacija; Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP); Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM); Biro za društvena istraživanja (BIRODI); Fondacija za otvoreno društvo Srbija; CRTA

Mediji

Tragikomedija oko ugovora za aerodrom

Danas, Rodoljub Šabić, advokat i bivši poverenik za informacije od javnog značaja, 25. marta 2019.

Ovih dana napunila se cela godina od kako je 22.3.2018. potpisan ugovor o koncesiji za aerodrom „Nikola Tesla“. Ugovor koji je država zaključila sa francuskom kompanijom „Vansierports“ s obzirom da za predmet ima eksploataciju najvećeg aerodroma u zemlji, dakle dobra izuzetne vrednosti s razlogom je izazivao veliko interesovanje javnosti, piše Rodoljub Šabić za dnevni list "Danas".

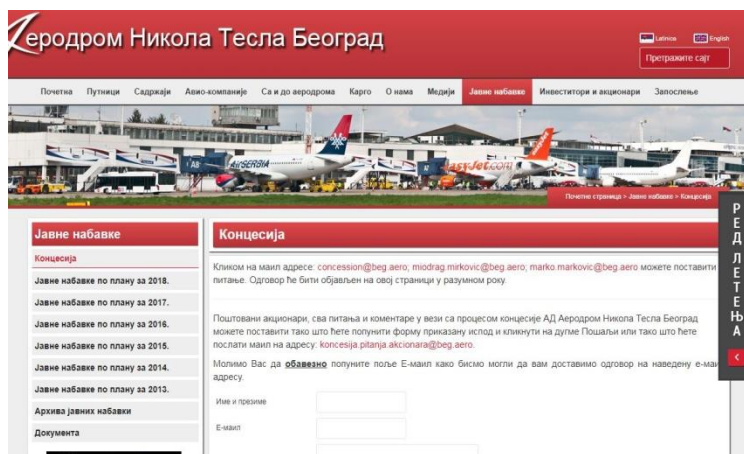
To interesovanje javnosti je s obzirom da je reč o predmetu u javnoj, državnoj svojini, više nego logično i legitimno. Pa je zvučalo dobro to što su s tim u skladu bile su i izjave državnih zvaničnika neposredno pre i prilikom potpisivanja ugovora. Od velikog broja sličnih kao tipičan primer mogu da posluže npr. izjave premijerke Ane Brnabić ili ministarke Zorane Mihajlović - „ugovor će biti dostupan javnosti, ova Vlada nema šta da krije.“ S gotovo identičnom konotacijom izjava direktora aerodroma Vlaisavljevića - „sigurno će biti javan, nema razloga da ne bude. To je fantastična transakcija."

Međutim, ono što je, po potpisivanju ugovora, usledilo nije potvrdilo „benevolentnu ekstrovertnosť vlasti. Istina, pravo javnosti na informacije niko nije otvoreno, formalno doveo u pitanje ali to što se dešavalo, sasvim očigledno nije bilo potvrda onog „ova Vlada nema šta da krije“.

I ton izjava zvaničnika promenio se, bitno. Pa tako npr. imamo izjavu Mijailovića, državnog sekretara Ministarstva finansija da će ugovor biti objavljen - ali „u septembru“. Nešto malo kasnije, imamo novu izjavu premijerke koja će korigovati državnog sekretara „preciznijom“ formulacijom - „do kraja septembra". Pa će još nešto kasnije ministar finansija Siniša Mali korigovati i taj premijerkin termin i obavestiće javnost da će ugovor biti objavljen ali - ne do kraja septembra već „do kraja godine" jer tad je, kako reče, šta god to faktički značilo, „klouzing" ugovora.

U međuvremenu prošli su i kraj septembra i kraj godine, i primopredaja aerodroma i uplata koncesione naknade a ugovor nije objavljen. Istina, nedavno se premijerka ponovo oglasila izjavivši da „veruje“ da će biti objavljen... Ali ovaj put i ne pominjući nikakav rok.

„Priča“ se dakle nastavlja. Sad slede „objašnjenjall kao „neophodna je saglasnost stranog partnera" jer je „ugovorena poverljivost". Uzgred budi rečeno eventualno ugovorena poverljivost, odnosno ugovorne odredbe o njoj ne mogu isključiti primenu standarda i procedure utvrđene našim zakonima, pre svega

Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja. Ni u jednom pravnom poretku se obligacionim, ugovornim odredbama ne mogu se dezavuisati imperativne norme, javnog prava, zakonske odredbe. Uznemiravajuća je predstava da to naša Vlada „ne zna“, ona to sebi ne bi smela da dopusti.

Ali Vlada sebi dopušta i nešto gore. Naime, u međuvremenu je NVO „Transparentnost Srbija“ zatražila od Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture dokument koji bi neizostavno morao da prethodi celokupnom aranžmanu - studiju o opravdanosti koncesije. I ministarstvo je odbilo da je predoči, pozivajući se na - bezbednost! Nakon što se NVO se žalila Povereniku za informacije koji je našao da je žalba osnovana i rešenjem naložio ministarstvu da traženi dokument. Ministarstvo je tada saopštilo da „nema“ traženi dokument! Dokument navodno ima samo Vlada!

Ako bi apstrahovali ozbiljnost situacije ovakvo ponašanje ministarstva moglo bi se i moralo kvalifikovati kao komično, tačnije tragikomično.

Transparentnost Srbija se i Vladi Srbije obratila sa zahtevom da dobije studiju ali je Vlada zahtev i nakon što je ponovljen, ignorisala. Onda je, s obzirom da protiv rešenja Vlade nije dopuštena žalba Povereniku, usledila tužba Upravnom sudu i sud je posle dugo vremena doneo presudu i obavezao Vladu da postupi po zahtevu. Tek tada je Vlada „postupila“ - tako što je odbila zahtev. Uz obrazloženje da je upitanju - „tajna“! I usledila je nova tužba i na odluku će se čekati neizvesno dugo.

Ali tvrdnja da je studija o opravdanosti, dakle dokument koji javnosti i građanima (suštinskim vlasnicima) treba da objasni zašto je Vlada odabrala baš koncesiju kao model upravljanja i da li je bilo i kojih alternativa, u celosti „tajna“ je neodrživa. Ona je i pravni i faktički nonsens, u suprotnosti i sa smislom tog dokumenta i sa zakonom i sasvim sigurno od zvučne, ohrabrujuće izjave „ova Vlada nema šta da krije“ pravi žalosnu, obeshrabrujuću floskulu.

IMPRESUM

Izdavač:
Transparentnost Srbija
ul. Palmotićeve 31
Beograd
Tel + 381 (0) 11 323 78 05
Faks +381 (0) 11 323 78 05
ts@transparentnost.org.rs
www.transparentnost.org.rs

